

Сага звана "грчки дуг" полако се приводи крају. После неколико рунди исцрпљујућих преговора у којима се тврдио пазар, Грчка је дошла до тачке са које малтене нема повратка. Ако би се време за враћање дугова мерило пешчаним сатом, за Грке је остало само једно зрно времена. Уколико пропусте последњи воз, који полази у четвртак, следе неизбежне последице: банкрот, напуштање евра и повратак на драхму.

Представници Међународног монетарног фонда фрустрирани су резултатом преговора са премијером Грчке Алексисом Ципрасом, након још једне безуспешне рунде.

Драма око потенцијалног изласка Грчке из еврозоне, и страх да тим путем не крену и неке друге државе све су присутнији.

Док се Грчка све више приближава понору, вреди се запитати како је еврозона догурала до ситуације у којој се данас налази.

Евро се одувек сматрао примарним политичким пројектом, који је за циљ имао цементирање економске повезаности Атине, Брисела, Мадрида, Берлина и читаве Европске уније.

Чланство у елитном клубу званом еврозона значило је привилегију и економски напредак. Државе чланице представљале су противтежу моћном америчком долару и капиталистичкој хегемонији тржишта чије су темеље поставиле САД.

Међутим, да ли језгро еврозоне на челу са Немачком, уз помоћ ММФ сноси одговорност за то што се Грчка налази на излазним вратима елитног друштва?

Најмоћније земље ЕУ биле су те које су 2010. практично натерале Грчку и остале државе притиснуте дуговима да "прогутају" велику дозу неолибералних мера: огромну штедњу, реформу пензионог система, смањење плата...а све како би Грчка лакше вратила новац који јој је ММФ у огромним количинама позајмљивао.

Поред затезања каиша, неприлике у којима се Грчка нашла су постајале све веће и веће. Откад је прво "спасавање" потписано у мају 2010. године, грчка економија доживела је колапс какав није виђен још од периода Велике депресије, а све под надзором својих партнера из еврозоне. У међувремену, стопа незапослености скочила је са 12 на 26 процената.

Посматрано из објективног угла, мора се закључити да се ниједна страна у овој ситуацији није понела на одговарајући начин. Алексис Ципрас и његов министар финансија Јанис Варуфакис више времена су проводили у писању оштрих говора и флертовању са Владимиром Путином него што су се посветили проналажењу решења у тешким преговорима са кредиторима.

Са друге стране, немачки министар финансија Волфганг Шојбле понекад је деловао заинтересованије да своје грчке саговорнике представи неозбиљним и сроза оно мало поверења у њх, него што је тражио начин да им помогне и реши проблем.

Иако би то било веома ризично, Атина би могла да се одлучи за, ипак, разумљив потез и каже: "Доста је било".

Без одређених уступака (читај: отписивања дела дуга), финансијски одржив консензус

између Грчке и кредитора практично је немогућ, а ако се ништа не буде променило до четвртка, то ћемо и званично чути како од Ципраса, тако и од кредитора.

Одбацивање евра као валуте и повратак на драхму би у том случају били логична последица.

Међутим, чак иако Грчка худинијевски успе да се извуче и поврати равнотежу са ивице понора званог банкрот, то неће променити чињеницу да је солидарност, првобитни постулат еврозоне, одавно заборављен и прегажен од стране новог, суровог заменика по имену профит.

Неће бити нимало изненађујуће уколико грађани Грчке, а и неких других земаља, које омча дугова према језгру еврозоне и Међународном монетарном фонду све више стеже одлуче да се захвале "елитном клубу" на сарадњи, и сами окушају срећу у тешкој тржишној утакмици.

(Блиц)